

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **ZH Kredit, s.r.o.**, Karadžičova 10, Bratislava, IČO : 36 049 581, zastúpeného JUDr. Felixom Neupauerom, advokátom v Bratislave, Karadžičova 10, proti žalovanému **P. J.**, bytom Ž., **o zaplatenie 405,23 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Žilina, pod sp.zn. 24 C 144/2009, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 27. júla 2010, sp.zn. 8 Co 158/2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline z 27. júla 2010 sp.zn. 8 Co 158/2010 **z r u š u j e** a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Žilina rozsudkom z 11. februára 2010 č.k. 24 C 144/2009-51 žalobu o zaplatenie 405,23 € a poplatku z omeškania 0,2% denne zo sumy 405,23 € odo dňa 8. júla 1999 do zaplatenia zamietol. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil tým, že pokiaľ sa žalobca domáhal zaplatenia sumy 405,23 € s príslušenstvom titulom nezaplateného poistného na zdravotné poistenie spolu s poplatkom z omeškania, tak vecnému posúdeniu prejednávaneho prípadu bránila žalovaným dôvodne vznesená námietka premlčania, v dôsledku ktorej musela byť žaloba zamietnutá. V podrobnostiach prvostupňový súd uviedol, že žaloba bola na súde podaná 22. septembra 2009, dlžné poistné sa stalo splatným dňa 8. júla 1999 a premlčalo sa uplynutím desiatich rokov, dňa 9. júla 2009, čo nepopieral ani žalobca vo vyjadrení k odporu proti platobnému rozkazu. Pri posudzovaní otázky premlčania súd vychádzal z ustanovení § 21 ods. 1 a 4 zákona č. 273/1994 Z.z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných

poist'ovní (ďalej len ZoZP“) v kontexte s úpravou premlčania z hľadiska právnej teórie. Konštatoval, že ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka stanovuje, že premlčacia doba plyní odo dňa, kedy sa právo mohlo vykonať prvý raz (okamih actio nata), čo je deň, kedy je už právo žalovateľné a vynutiteľné, teda kedy je už záväzok splatný. Z právnej povahy poplatku z omeškania vyplýva, že jeho splatnosť nastáva už dňom, ktorým sa dlžník do omeškania dostane. Veriteľ má právo požadovať od neho poplatok z omeškania. V súlade s uvedenou úvahou potom premlčacia doba ohľadom práva na poplatok z omeškania plyní odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti peňažného záväzku. Ak by totiž premlčacia doba pri poplatkoch z omeškania plynula každým dňom samostatne (ako to tvrdí žalobca), malo by to za následok, že samotná istina by bola uplynutím desiatich rokov od splatnosti premlčaná, avšak poplatky z omeškania by dlžník bol povinný platiť z premlčanej istiny napriek tomu, že by sa dovoľal jej premlčania. Takýto záver by však bol v rozpore s povahou poplatku z omeškania akcesorického k záväzku hlavnému. Teda aj keď hlavný záväzok by bol premlčaný, poplatok z omeškania ako vedľajší vzťah nie. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Žiline na odvolanie žalobcu rozsudkom z 27. júla 2010 sp.zn. 8 Co 158/2010 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa. Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal. Proti svojmu rozsudku pripustil dovolanie. V dôvodoch rozhodnutia sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. s tým, že v tomto konaní úspešnému žalovanému trovy nevznikli. Ako otázku zásadného právneho významu, pre ktorú pripustil proti svojmu rozsudku dovolanie, vymedzil otázku, či poplatok z omeškania v zmysle ZoZP je príslušenstvom dlžného poistného, alebo či sa jedná o samotný nárok vyplývajúci z daného osobitného predpisu, ktorý má sankčný charakter. Odvolací súd sám k riešeniu uvedenej otázky nevyslovil žiadny názor.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca, navrhol ho spolu s rozsudkom súdu prvého stupňa zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). S odkazom na už uvedené dôvody v odvolaní proti prvostupňovému rozsudku poukázal na skutočnosť, že neexistuje „všeobecná subsidiarita“ medzi Občianskym zákonníkom a ZoZP. Preto pod pojmom poplatok z omeškania v zmysle ustanovenia § 121 ods. 3 Občianskeho

zákonníka sa rozumie výlučne poplatok z omeškania podľa ustanovení § 698, resp. § 723 Občianskeho zákonníka vo výške stanovenej v Nariadení Vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov, a nie poplatok z omeškania v zmysle ZoZP. Vychádzajúc z dikcie ustanovení § 23 ods. 2 a 3 ZoZP je podľa názoru dovolateľa zrejmé, že poplatok z omeškania v zmysle ZoZP nemá charakter príslušenstva pohľadávky, ale je samostatným nárokom sankčného charakteru. Každým ďalším dňom po dobu, počas ktorej trvá omeškanie, žalovaný opätovne porušuje svoju povinnosť plniť riadne a včas, a preto za každý deň omeškania vzniká žalobcovi ďalšie právo na poplatok z omeškania.

Žalovaný sa k dovolaniu žalobcu nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanvej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom, ktorým potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a vo výroku svojho rozhodnutia vyslovil, že je dovolanie prípustné. Preto dovolanie žalobcu proti tomuto rozsudku podľa § 238 ods. 3 O.s.p. prípustné je.

V ustanovení § 238 ods. 3 O.s.p. je odvolaciemu súdu zverené oprávnenie založiť výrokom svojho rozsudku prípustnosť dovolania v prípade, že toto rozhodnutie je zásadného právneho významu. V prípade dovolania pripusteného odvolacím súdom v zmysle § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolateľ oprávnený napadnúť jeho rozhodnutie len z dôvodu, že spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), a to práve len v konkrétne vymedzenej otázke. V dovolacom konaní môžu byť v takomto prípade predmetom súdneho posudzovania iba právne otázky [na riešenie skutkových otázok dovolací súd nie je oprávnený ani vybavený procesnými prostriedkami (§ 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.)].

Z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že dovolací súd je viazaný rozsahom dovolania a dovolacím dôvodom, vrátane jeho vecného (obsahového) vymedzenia dovolateľom. Obligatórne sa zaoberá len vadami vymenovanými v § 237 O.s.p. a tzv. inými vadami, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Uplatnením dovolacieho dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. možno odvolaciemu súdu vytknúť, že jeho rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje i konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Úlohou dovolacieho súdu v prípade dovolania, odôvodneného nesprávnym právnym posúdením veci, je posúdiť, či odvolací súd na zistený skutkový stav použil správny právny predpis a či ho aj správne interpretoval.

Vzhľadom na uplatnený dovolací dôvod je predmetom preskúmania dovolacím súdom právna otázka (pre ktorú odvolací súd pripustil dovolanie) uvedená už vyššie v odôvodnení tohto uznesenia, t.j. či poplatok z omeškania v zmysle ZoZP je príslušenstvom dlžného poistného, alebo či sa jedná o samostatný nárok vyplývajúci z daného osobitného predpisu, ktorý má sankčný charakter. V tejto súvislosti dovolací súd poukazuje na fakt, že výrok o prípustnosti dovolania musí byť (ako každý výrok rozhodnutia súdu) odôvodnený; odvolací súd musí v odôvodnení rozhodnutia zreteľne uviesť, že vyslovil prípustnosť dovolania pre zásadný význam rozhodnutia po právnej stránke, prípadne pre zásadný význam ním riešenej konkrétnej právnej otázky, ak nemá zásadný význam po právnej stránke celé rozhodnutie, alebo v čom zásadný význam rozhodnutia (riešenej právnej otázky) vidí. Inak povedané, otázku zásadného právneho významu, ktorá odôvodňuje prípustnosť dovolania podľa § 238 ods. 3 O.s.p., musí odvolací súd vyriešiť sám; musí totiž vysvetliť, z akých dôvodov považoval za správny ten z viacerých právnych názorov, z ktorého pri posúdení veci vychádzal. Nedostatok v tomto smere robí rozhodnutie odvolacieho súdu nepreskúmateľné; na túto vadu dovolací súd prihliada z úradnej moci v zmysle § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p. (porovnaj R 6/2002). V danom prípade je rozhodnutie odvolacieho súdu postihnuté práve touto vadou, keď (ako je už vyššie v odôvodnení tohto rozhodnutia uvedené) odvolací súd otázku zásadného významu, pre ktorú pripustil proti svojmu rozsudku dovolanie, sám vôbec nevyriešil.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok odvolacieho súdu zrušil v zmysle § 243b ods. 1 O.s.p. z dôvodu podľa § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. (nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu pre nedostatok, resp. neexistenciu vyriešenia otázky zásadného právneho významu, pre ktorú pripustil proti svojmu rozhodnutiu dovolanie) a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 veta tretia O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. februára 2012

JUDr. Ľubor Šebo, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová